

Bruxelles, 11. prosinca 2020.
(OR. en)

13957/20

ENV 793
CLIMA 342
TELECOM 260
DIGIT 150
ENER 489
COMPET 628
RECH 514
MI 562

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Vijeće

Br. preth. dok.: 13524/20

Predmet: Nacrt zaključaka Vijeća naslovljen „Digitalizacija za dobrobit okoliša”
– odobrenje

1. Predsjedništvo je pripremio nacrt zaključaka Vijeća o navedenoj temi, čiji je cilj, skretanjem pozornosti na važne poveznice između digitalizacije i okoliša, doprinijeti raspravi o održivoj digitalnoj transformaciji u EU-u i utvrditi mogućnosti za djelovanje na europskoj razini.
2. Tijekom neformalne videokonferencije ministara i ministrica okoliša EU-a 13. i 14. srpnja 2020. ministri i ministrice pozvani su da razmijene mišljenja o tome kako bi se digitalizacija mogla bolje uskladiti s interesima zaštite okoliša te na koji bi način digitalne tehnologije trebalo iskoristiti za bolju zaštitu klime i okoliša.

3. Radna skupina za okoliš raspravljala je o toj temi na nekoliko neformalnih videokonferencija na temelju nacrtu zaključaka Vijeća koji je pripremila predsjedništvo. Nakon neformalnog prešutnog postupka postignut je načelni dogovor na razini Radne skupine za okoliš.
 4. Odbor stalnih predstavnika 4. prosinca potvrdio je dogovor o nacrtu zaključaka s ciljem njegova podnošenja Vijeću (okoliš) na odobrenje.¹
 5. S obzirom na navedeno Vijeće (okoliš) se poziva da na sastanku 17. prosinca 2020. usvoji nacrt zaključaka Vijeća u Prilogu ovoj napomeni.
-

¹ Nakon sastanka Corepera provedene su manje prilagodbe teksta kako bi se ažurirala mjesta ostavljena za dopune kojima se upućuje na prijedlog Komisije o baterijama (str. 4.) i Berlinsku deklaraciju (str. 6.).

Digitalizacija za dobrobit okoliša

– Nacrt zaključaka Vijeća

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- Zaključke Europskog vijeća od 21. srpnja o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) i Instrumentu Europske unije za oporavak „Next Generation EU” (NGEU)²
- Zaključke Europskog vijeća od 2. listopada 2020. o digitalnoj transformaciji³

Komunikacije Komisije o

- europskom zelenom planu⁴
- Oblikovanju digitalne budućnosti Europe⁵
- Europskoj strategiji za podatke⁶ i
- Bijeloj knjizi o umjetnoj inteligenciji: Europski pristup izvrsnosti i povjerenju⁷
- Novom Akcijskom planu za kružno gospodarstvo: za čišću i konkurentniju Europu⁸
- Ciljevima Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote⁹
- Strategiji „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav¹⁰
- komunikaciji Komisije „Sigurno uvođenje 5G mreža u EU-u – Provedba paketa instrumenata EU-a”¹¹
- Novoj industrijskoj strategiji za Europu¹²

² Dokument EUCO 10/20.

³ Dokument EUCO 13/20.

⁴ 15051/19 + ADD 1 - COM(2019) 640 final + Prilog.

⁵ 6237/20 – COM(2020) 67 final.

⁶ 6250/20 – COM(2020) 66 final.

⁷ 6266/20 – COM(2020) 65 final.

⁸ 6766/20 + ADD 1 – COM(2020) 98 final.

⁹ 8219/20 + ADD 1 - COM(2020) 380 final + Prilog.

¹⁰ 8280/20 + ADD 1 – COM(2020) 381 final.

¹¹ 5664/20 – COM(2020) 50 final.

¹² 6782/20 – COM(2020) 102 final.

- Strategiji za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu¹³
- Energiji za klimatski neutralno gospodarstvo: strategija EU-a za integraciju energetske sustava¹⁴
- Strategiji održivosti u području kemikalija – ususret okolišu bez toksičnih tvari¹⁵

Prijedloge Komisije za:

- odluku Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030.¹⁶
- Uredba o europskom upravljanju podacima (Akt o upravljanju podacima)¹⁷
- Uredba o baterijama i otpadnim baterijama¹⁸

sljedeće zaključke Vijeća:

- Oblikovanje digitalne budućnosti Europe¹⁹
- Više kružnosti – prijelaz na održivo društvo²⁰
- Budućnost visokodigitalizirane Europe nakon 2020.: „Poticanje digitalne i gospodarske konkurentnosti u cijeloj Uniji i digitalna kohezija”²¹
- Izgradnja održive Europe do 2030. – dosadašnji napredak i sljedeći koraci²²
- Bioraznolikost – potreba za hitnim djelovanjem²³
- (*Dopuniti*) Osiguravanje da oporavak bude kružan i zelen²⁴

¹³ 6783/20 – COM(2020) 103 final.

¹⁴ 9389/20 – COM(2020) 299 final.

¹⁵ 11976/20 – COM(2020) 667 final.

¹⁶ 11987/20 – COM(2020) 652 final.

¹⁷ 13351/20 – COM(2020) 767 final.

¹⁸ 13944/20 + ADD 1 - COM(2020) 798 final + prilozi.

¹⁹ 8711/20.

²⁰ 12791/19.

²¹ 10102/19.

²² 14835/19.

²³ 12210/20.

²⁴ [xxxx/20].

NAGLAŠAVAJUĆI važnost Instrumenta Europske unije za oporavak Next Generation EU (NGEU), višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) i nacionalnih paketa reformi i ulaganja za čvrsto usmjerenje Unije na putu održivog i otpornog oporavka uz istodobno podupiranje njezinih zelenih i digitalnih prioriteta; PONOVRNO ISTIČUĆI da bi Mehanizam za oporavak i otpornost (RRF) trebao učinkovito doprinijeti zelenoj tranziciji i digitalnoj transformaciji; POZDRAVLJAJUĆI zaključke Europskog vijeća od 2. listopada 2020. u kojima se navodi da će najmanje 20 % sredstava u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost biti dostupno za digitalnu tranziciju, među ostalim s ciljem oslobađanja punog potencijala digitalnih tehnologija za postizanje ambicioznih ciljeva u području okoliša i klime;

PODUPIRUĆI Komisijino utvrđivanje „dvostrukog izazova” zelene tranzicije i digitalne transformacije; NAGLAŠAVAJUĆI da je za pronalaženje rješenja za taj dvostruki izazov potrebna usklađenost politika i bliska suradnja različitih područja politika; ISTIČUĆI potencijal dvostruke tranzicije za stvaranje novih zelenih i digitalnih radnih mjesta potrebnih za gospodarski oporavak nakon pandemije bolesti COVID-19; NAGLAŠAVAJUĆI da će digitalna komponenta biti ključna za ostvarenje ciljeva europskog zelenog plana i ciljeva održivog razvoja kako su utvrđeni u digitalnoj strategiji EU-a „Oblikovanje digitalne budućnosti Europe”; PODSJEĆAJUĆI na važnost ubrzavanja provedbe Programa održivog razvoja do 2030. i ciljeva održivog razvoja, među ostalim kao sredstva za osiguravanje usklađenosti politika, u rješavanju dvostrukog izazova na cjelovit i sustavan način;

ISTIČUĆI da su potrebne ciljane inicijative kako bi se riješilo pitanje međudjelovanja europske digitalne strategije i ciljeva europskog zelenog plana te na taj način iskoristile mogućnosti digitalizacije za zaštitu okoliša, klimatsku politiku i očuvanje prirode te kako bi se ograničili nepovoljni učinci digitalnih tehnologija i infrastruktura na okoliš;

POTIČUĆI Komisiju i države članice da prodube razumijevanje potencijalnog doprinosa digitalnih tehnologija održivosti i da analiziraju kako bi se taj potencijal mogao maksimalno povećati politikama, među ostalim mjerama predviđanja;

POTVRĐUJUĆI da digitalne aplikacije i tehnologije mogu biti snažni alati za unapređenje zaštite okoliša, očuvanja prirode i bioraznolikosti, kružnosti i djelovanja u području klime; ISTIČUĆI da se digitalizacijom također može povećati blagostanje i konkurentnost, potaknuti socijalna pravda i poboljšati mogućnosti za sudjelovanje; Međutim, PREPOZNAJUĆI moguće povratne učinke digitalizacije i NAGLAŠAVAJUĆI da obrada podataka, kao i digitalna infrastruktura i uređaji sve više troše vrijedne sirovine i energiju duž globalnih lanaca vrijednosti i opskrbe tijekom osmišljavanja, razvoja, proizvodnje i uporabe te da stoga mogu doprinijeti emisijama stakleničkih plinova, onečišćenju, degradaciji prirode, gubitku bioraznolikosti i stvaranju otpada te stoga ISTIČUĆI da je potreban poticajan politički okvir kako bi se omogućilo iskorištavanje pozitivnih učinaka digitalizacije uz istodobno ograničavanje njezinih ekoloških nedostataka;

NAGLAŠAVAJUĆI da je brzo uvođenje visokokvalitetnih digitalnih infrastruktura, uključujući mrežu 5G i buduće širokopolasne mreže, preduvjet za dugoročnu konkurentnost i održivost EU-a; U tom pogledu ISTIČUĆI digitalne potrebe ruralnih, planinskih, udaljenih i manje naseljenih područja i otoka;

PREPOZNAJUĆI potrebu za poticanjem pravedne i uključive digitalne transformacije kojom se nikoga neće zapostaviti, socijalnu koheziju i konkurentnost te važnost ulaganja u digitalne kapacitete građana kako bi se spriječio rizik od digitalnog jaza [te stoga POZDRAVLJAJUĆI zajedničku Berlinsku deklaraciju država članica iz prosinca 2020. o digitalnoj transformaciji utemeljenoj na vrijednostima];

PREPOZNAJUĆI važnost uzimanja u obzir međunarodne dimenzije digitalne politike, uključujući bojazni i interese zemalja u usponu i zemalja u razvoju, putem suradnje s multilateralnim institucijama;

ISTIČUĆI da su pouzdani, dostupni, usporedivi, povezani, visokokvalitetni i ažurirani podaci povezani s okolišnim politikama EU-a potrebni za stvarnu politiku EU-a u području okoliša utemeljenu na činjenicama i rješenja za zaštitu okoliša koja se temelje na podacima, obrazovanje za održivi razvoj i istraživanje u području okoliša i klime, kao i za provedbu zakonodavstva EU-a o okolišu koja je pristupačna korisnicima i učinkovito praćenje njezina napretka i rezultata;

PREPOZNAJUĆI da su za upotrebu i prihvaćanje digitalnih tehnologija za održivost potrebne digitalne vještine i pismenost te kultura inovacija; NAGLAŠAVAJUĆI potrebu za jačanjem i boljim povezivanjem politike EU-a u području istraživanja i inovacija s okolišnom, gospodarskom i socijalnom održivošću i digitalizacijom kako bi se rezultati istraživanja dosljedno uključivali u praktične inovacijske procese i sustave te kako bi se relevantni programi potpore usmjeravali u tu svrhu;

Europski podatkovni prostor za europski zeleni plan

1. ISTIČE da prikupljanje, olakšavanje pristupa podacima te obrada, upotreba, razmjena i analiza podataka čine osnovu za potporu donošenja politika utemeljenih na dokazima u području znanja, istraživanja i inovacija te provedbu mjera kojima se doprinosi postizanju ciljeva europskog zelenog plana te oporavku Europe i dugoročnoj konkurentnosti; PODUPIRE uspostavu europskih podatkovnih prostora u strateškim područjima kako je predstavljeno u Europskoj podatkovnoj strategiji, kao i zajedničkih pravila za minimalan sadržaj, formate, kvalitetu i postupke za pristup podacima i njihovu razmjenu; Posebno PODUPIRE uspostavu podatkovnog prostora europskog zelenog plana koji bi uključivao javne i privatne aktere, kako bi se olakšala razmjena svih vrsta relevantnih podataka, uključujući podatke programa Copernicus, visokovrijedne javne skupove podataka i podatke privatnog sektora o relevantnim sektorima;
2. NAGLAŠAVA da su održiva europska infrastruktura u oblaku visokih performansi i s njom povezane usluge ključne za jačanje digitalne suverenosti i konkurentnosti EU-a te preduvjet za ostvarivanje potpune koristi od podatkovnog gospodarstva; POZDRAVLJA Zajedničku deklaraciju država članica o izgradnji nove generacije oblaka za poslovni i javni sektor u Europskoj uniji; Ponovno POTVRĐUJE da bi ta infrastruktura trebala težiti najvišim standardima u pogledu kibersigurnosti, zaštite podataka, energetske učinkovitosti, interoperabilnosti i transparentnosti koji doprinose održivosti te POZIVA relevantne aktere da također uzmu u obzir učinkovitost resursa i materijala;

3. POZIVA Komisiju da zajedno s državama članicama i drugim relevantnim dionicima ispita u kojoj su mjeri podaci poduzeća, istraživanja, uprava, potrošača i građana povezani s okolišem dostupni i mogu li ih javna tijela upotrijebiti za razvoj i provedbu politike zaštite okoliša; ISTIČE da je potrebno zajamčiti prvenstvo javnog interesa, uključujući visoku razinu zaštite okoliša, uz istodobnu zaštitu poslovnih tajni te jamčenje privatnosti, zaštite podataka i prava intelektualnog vlasništva u skladu s obvezama EU-a i država članica o razmjeni regulatornih podataka i pravilima o zaštiti podataka;
4. ISTIČE potencijal europskog programa za promatranje Zemlje Copernicus i podataka dobivenih daljinskim istraživanjem kao instrumenata za provedbu europskog zelenog plana, praćenje okolišnih pokazatelja i jačanje usklađenosti s politikama zaštite okoliša te stoga POTIČE Komisiju da dodatno razvija sadržaj, upravljanje i funkcije projekta "Destinacija Zemlja" (digitalni bliznac Zemlje) kako bi se na planetu bolje vizualizirao, promatrao i predvidio razvoj događaja te kako bi se njime bolje upravljalo;
5. NAGLAŠAVA važnost jačanja Europske agencije za okoliš (EEA) kao jednog od ključnih pružatelja pravodobnih, ciljanih, relevantnih, pouzdanih i usporedivih informacija o okolišu, uz korištenje, među ostalim, podacima koje države članice stavljaju na raspolaganje oblikovateljima politika i javnosti u okviru direktive INSPIRE, uzimajući u obzir dosljednost podataka i sinergije s informacijama koje pružaju Europski statistički sustav i druga nadležna tijela u najvećoj mogućoj mjeri;

6. Prepoznaje potrebu za optimizacijom i standardizacijom pristupa, upotrebe i obrade podataka povezanih s politikama zaštite okoliša u skladu s Direktivom o otvorenim podacima i direktivom INSPIRE²⁵ te pravima intelektualnog vlasništva; POTIČE Komisiju da zajedno s državama članicama i dionicima dodatno razvije zahtjeve za interoperabilne i strojno čitljive formate podataka i usluga, sučelja za programiranje aplikacija i masovno preuzimanje preko granica sektora i administrativnih razina kako bi se iskoristio inovacijski potencijal; NAGLAŠAVA važnost olakšavanja razmjene podataka unutar država članica i među njima te interoperabilnosti podataka unutar podatkovnih prostora i među njima u različitim sektorima, kako je utvrđeno u Europskom okviru za interoperabilnost; NAGLAŠAVA da su potrebni veća usredotočenost na relevantnost podataka i promicanje primjene građanskih znanosti i naprednih digitalnih tehnologija, kao što su senzori ili umjetna inteligencija;
7. POTIČE države članice da iskoriste postojeće europske programe za izradu primjernih aplikacija i usluga koje se mogu jednostavno umnožavati za prikupljanje, obradu i analizu relevantnih podataka kako bi se poduprlo poštovanje europskih odredbi o okolišu i provedba zakonodavstva EU-a o okolišu, također imajući u vidu prioritete europskoga zelenog plana;
8. PREPOZNAJE potrebu za usklađivanjem uvjeta pristupa podacima o okolišu i njihove ponovne uporabe uz istodobno poštovanje standarda EU-a za zaštitu podataka i prava intelektualnog vlasništva kako bi se riješila pitanja različitih modela licenciranja, pravne nesigurnosti i dodatnih napora za korisnike;

²⁵ Direktiva (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora, SL L 172, 26.6.2019., str. 56. i Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE), SL L 108, 25.4.2007., str. 1.

9. POTIČE Komisiju i države članice da podrže Program Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP) u razvoju globalne strategije za podatke o okolišu i uspostavi „Svjetske situacijske sobe za okoliš” te da podrže zemlje u usponu i zemlje u razvoju u uspostavi infrastrukture za registraciju podataka povezanih s okolišem te da te zemlje uključe u navedene napore za prikupljanje, analizu i razmjenu podataka povezanih s okolišem te pristup tim podacima;

Iskorištavanje digitalnih rješenja za poboljšanje zaštite okoliša, djelovanja u području klime, očuvanja prirode i kružnosti

10. UVIĐA da je digitalizacija izvrstan pokretač za ubrzanje prijelaza na klimatski neutralno, kružno i otpornije gospodarstvo; POTIČE Komisiju, države članice i dionike da dodatno istraže i iskoriste golem potencijal digitalizacije kako bi se EU-u pomoglo da ostvari ciljeve europskog zelenog plana i [...] tranzicije prema klimatskoj neutralnosti do 2050.; UVIĐA da se digitalizacijom može olakšati smanjenje emisija stakleničkih plinova u različitim sektorima i poboljšati prilagodba klimatskim promjenama, među ostalim jačanjem sposobnosti EU-a za predviđanje katastrofa povezanih s klimatskim promjenama i upravljanje njima;
11. POZIVA Komisiju da započne suradnju s relevantnim dionicima s ciljem razvijanja dosljednih i transparentnih metodologija za procjenu i praćenje s ciljem procjene i maksimiranja doprinosa informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) zelenoj tranziciji; TRAŽI od Komisije i relevantnih dionika da izrade smjernice i preporuke za različite sektore kako bi se omogućila klimatski i ekološki prihvatljiva upotreba digitalnih rješenja uz istodobno povećanje učinkovitosti resursa, materijala i energije te izbjegavanje povratnih učinaka;

12. POTVRĐUJE da učinkovito uvođenje digitalnih tehnologija može pomoći u razdvajanju rasta od upotrebe resursa i negativnih utjecaja na okoliš; U tom pogledu ISTIČE potencijal digitalnih i podatkovnih tehnologija za povećanje kružnosti boljim oblikovanjem proizvoda i procesa, koordinacijom lanaca vrijednosti, smanjenim transakcijskim troškovima, boljom povratnom logistikom, posredovanjem, sustavima dijeljenja i suradnje, boljim informacijama o proizvodima za proizvođače, potrošače, servisere i subjekte koji se bave reciklažom te boljim gospodarenjem otpadom; PREPOZNAJE da IKT također može omogućiti kružnije poslovne modele kojima se olakšava optimalna uporaba imovine, servitizacija, virtualizacija i dematerijalizacija, funkcioniranje platformi za [...]praćenje, dijeljenje i ponovnu uporabu proizvoda i materijala te koji omogućuju učinkovitije rukovanje materijalima i smanjenje otpada;
13. PRIZNAJE potencijal digitalnih rješenja za praćenje, nadzor i analizu zaliha i tokova resursa, uključujući sekundarne sirovine te poboljšanje njihove raspodjele i optimalne upotrebe, i za stvaranje transparentnosti u globalnim lancima opskrbe i vrijednosti za sve dionike, kao sredstva za doprinos očuvanju i održivoj uporabi prirodnih resursa i bioraznolikosti te za promicanje odgovornih potrošačkih odluka u kružnom gospodarstvu;
14. POZIVA na inicijative EU-a za poboljšanje dostupnosti i protoka informacija duž globalnih lanaca opskrbe i vrijednosti te za jačanje kružnog gospodarstva s ekološki pouzdanim, zatvorenim, čistim, netoksičnim i sigurnim ciklusima materijala kako bi se olakšala suradnja i dogovor među sudionicima na tržištu o tome koje bi informacije trebale biti dostupne, istodobno osiguravajući jasne kriterije za upotrebu i zaštitu takvih informacija u skladu s pravnim okvirima EU-a; POTIČE Komisiju da izradi regulatorne zahtjeve za informacije o proizvodima i da sazove dionike da izrade uzajamno dogovorene protokole, taksonomije i klasifikacije kako bi se olakšala razmjena informacija duž lanaca vrijednosti; stoga POZDRAVLJA najavu zajedničkog europskog podatkovnog prostora za pametne kružne aplikacije kojim će se osigurati struktura i sustav upravljanja za pokretanje aplikacija i usluga kao što su putovnice za proizvode, mapiranje resursa i informiranje potrošača te POZIVA države članice, relevantne gospodarske aktere i druge pouzdane treće strane da daju svoj doprinos;

15. **POTIČE** Komisiju da u kontekstu okvira politike za održive proizvode iznese prijedlog o digitalnoj putovnici za proizvode koja omogućuje praćenje te kojom se osigurava pristup informacijama o proizvodima i njihovim sastavnim dijelovima u vezi s podrijetlom i sastavom, uključujući zabrinjavajuće tvari, mogućnosti njihove ponovne uporabe, popravka, rastavljanja i recikliranja te postupanje na kraju životnog vijeka, kao i njihov otisak na okoliš i učinkovitost, kako bi se olakšala održiva proizvodnja i potrošnja; **TRAŽI** od Komisije da se koristi postojećim skupovima podataka kao početnom točkom; **POZIVA** Komisiju da pokrene pilot-projekte, u koje bi bili uključeni relevantni dionici, za razvoj digitalnih putovnica za proizvode za ključne vrijednosne lance proizvoda u okviru akcijskog plana za kružno gospodarstvo, počevši s baterijama za električna vozila 2021.;

16. **PREPOZNAJE** potencijal digitalnih rješenja za postizanje ambicioznih ciljeva Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030.; **IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO** što je Komisija u listopadu 2020. pokrenula Europski centar znanja o bioraznolikosti; **POTIČE** Komisiju da poboljša prikupljanje, praćenje i razmjenu podataka o okolišu i podataka iz drugih relevantnih sektora; **POZIVA** Komisiju da promiče optimizaciju upravljanja podacima i odgovornu primjenu digitalnih tehnologija kao što su umjetna inteligencija, daljinsko istraživanje, analiza velikih količina podataka i robotika, kako bi se poboljšalo znanje EU-a i njegovih država članica o vrstama i njihovim staništima, postalo pionirima u praćenju, očuvanju, obnovi i održivoj upotrebi bioraznolikosti te kako bi se na taj način pomoglo u borbi protiv njezina opadanja; **POZIVA** Komisiju da izradi alate za procjenu bioraznolikosti na temelju pouzdanih podataka i digitalnih tehnologija kako bi se bolje proveo i pratio okvir za bioraznolikost nakon 2020. iz Konvencije o bioraznolikosti;

17. POTIČE Komisiju da olakša razmjenu znanja i suradnju u primjeni digitalnih tehnologija i inovativnih metoda za praćenje bioraznolikosti, ekosustava te opće praćenje okoliša i izvješćivanje o njemu, putem namjenskog tehničkog foruma između država članica i Komisije te je SVJESNO moguće potrebe za prilagodbom pravnih zahtjeva za praćenje i izvješćivanje kako bi se prihvatile nove tehnologije i PROMIČE razvoj, održavanje, nadogradnju i upotrebu elektroničkih informacijskih alata i digitalnih informacijskih sustava o okolišu za aktivno širenje informacija o okolišu na europskoj i nacionalnoj razini kako bi se dobile prave informacije u pravom trenutku i u pravom obliku te smanjilo administrativno opterećenje;
18. POTIČE Komisiju na izradu ambicioznog političkog programa za upotrebu digitalnih rješenja za postizanje cilja nulte stope onečišćenja i promicanje prikupljanja, analize, upravljanja i priopćavanja podataka o svim vrstama onečišćenja; NAGLAŠAVA važnost pružanja potpore i suradnje regionalnim i lokalnim tijelima i drugim dionicima kako bi se podržale lokalne strategije za zelenu i digitalnu transformaciju;

Ulaganja u digitalna rješenja za održivu preobrazbu gospodarstva i društva

19. NAGLAŠAVA da bi EU i njegove države članice trebali iskoristiti i potencijalno povećati svoje kapacitete za uvođenje odgovarajućeg financiranja za ključne razvojne tehnologije (uključujući potreban razvoj hardvera i sigurnu podatkovnu infrastrukturu), kao što su, među ostalim umjetna inteligencija, lanac blokova, internet stvari i računalstvo visokih performansi kako bi se doprinijelo postizanju okolišnih i klimatskih ciljeva, uključivom, socijalno pravednom i održivom gospodarskom rastu te povećanju konkurentnosti i blagostanja;

20. PONOVRNO ISTIČE da bi se VFO i Europski instrument za oporavak, uključujući Mehanizam za oporavak i otpornost, te nacionalni planovi za oporavak i otpornost trebali upotrebljavati za poticanje javnih i privatnih ulaganja; NAGLAŠAVA da je u programima financiranja EU-a potrebno usredotočiti se na sinergiju između digitalizacije i održivosti te u planovima za oporavak i otpornost na sinergijske inicijative usmjerene na digitalnu i zelenu tranziciju; POZIVA Komisiju i države članice da osiguraju bolju usklađenost financiranja digitalizacije i održivosti kako bi se potakla održiva digitalna rješenja i iskoristila financijska sredstva EU-a, država članica i privatnog sektora kako bi novoosnovana poduzeća te mala i srednja poduzeća usmjerena na uvođenje prijelomnih digitalnih tehnologija za čista tehnološka rješenja u početnoj fazi i u fazi širenja imala veći pristup financiranju vlasničkim kapitalom;
21. POTIČE države članice da mobiliziraju javna i privatna ulaganja, među ostalim putem planova za oporavak i otpornost, u digitalne tehnologije kojima se doprinosi postizanju okolišnih ciljeva, kao i u ekološki prihvatljivu informacijsku i komunikacijsku tehnologiju, te da jačaju svijest o održivim ulaganjima u gospodarstvu, osobito u financijskom sektoru, posebno brzim dovršenjem i prikladnom upotrebom taksonomije za održivo financiranje kao reference;
22. PREPOZNAJE potrebu za sustavnom i dugoročnom potporom održivim inovacijama; NAPOMINJE da ambiciozna okolišna i klimatska politika zahtijeva stalan doprinos istraživanja koji se temelji na čvrstim istraživačkim i inovacijskim strukturama; NAGLAŠAVA da se digitalni inovativni kapaciteti u interakciji zaštite okoliša i djelovanja u području klime moraju ojačati ciljanim instrumentima potpore i poticaja; POTIČE države članice da razmjenjuju iskustva i stečena znanja o razvoju i prihvaćanju inovativnih rješenja i tehnologija te POZIVA Komisiju da olakša takvu razmjenu;

Ekološki prihvatljivija informacijska i komunikacijska tehnologija

23. PREPOZNAJE hitnu potrebu za proširenjem digitalne infrastrukture i istodobno NAGLAŠAVA potrebu da se osigura okolišno pouzdan koncept i uvođenje digitalnih tehnologija uz poboljšanu učinkovitost energije, resursa i materijala te povećanu uporabu sekundarnih sirovina; PRIMJEĆUJE nedostatak sveobuhvatnih informacija o neto učinku digitalizacije na okoliš; stoga POZIVA Komisiju da ispita ukupnu potrošnju energije, resursa i vode, emisije stakleničkih plinova, emisije u okolišne medije, degradaciju prirode i stvaranje otpada u različitim područjima IKT-a; nadalje POZIVA Komisiju da odmah počne raditi na izradi dosljednih pokazatelja i standarda kako bi se učinkovito usmjerilo djelovanje na smanjenje negativnih učinaka digitalizacije na okoliš i da bi se dugoročno takvi standardi dogovorili u cijelom svijetu kako bi se olakšao pristup na temelju dokaza i podataka te pratili i analizirali ti učinci;
24. PRIZNAJE da okolišno pouzdan koncept, proizvodnja i upotreba europske informacijske i komunikacijske tehnologije mogu pomoći u iskorištavanju tržišnih prilika i povećati konkurentnost europskog sektora IKT-a te omogućiti pozitivne okolišne doprinose digitalnih rješenja (npr. dematerijalizacija, povećanje učinkovitosti);
25. POZDRAVLJA cilj Komisije da se do 2030. uspostave klimatski neutralni podatkovni centri s visokom učinkovitošću resursa, energije i materijala te stoga POZIVA Komisiju da bez odgode predloži regulatorne ili neregulatorne mjere, u skladu s rezultatima detaljne procjene učinka, te da provede upravljačke i tržišne instrumente za potporu standardiziranoj dokumentaciji, transparentnosti i smanjenju ekološkog otiska podatkovnih centara i komunikacijskih mreža. Te mjere i instrumenti također bi trebali doprinijeti izgradnji kružnijeg energetskeg sustava kako je utvrđeno u strategiji EU-a za integraciju energetskeg sustava; POTIČE države članice da u svojim nacionalnim akcijskim planovima za javnu nabavu primjenjuju nove kriterije Komisije za zelenu javnu nabavu za podatkovne centre i usluge računalstva u oblaku;

26. NAGLAŠAVA da je potrebno definirati standarde i uspostaviti poticaje za osmišljavanje, razvoj i rad trajnih, klimatski kompatibilnih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i usluga s učinkovitošću resursa, energije i materijala, kako u Europi tako i na globalnoj razini; POTVRĐUJE da su zemlje u usponu i zemlje u razvoju posebno pogođene iskorištavanjem sirovina te proizvodnjom, upotrebom i odlaganjem proizvoda IKT-a; POTIČE Komisiju da ispita načine za pružanje veće transparentnosti u pogledu ugljičnog, energetskog i ekološkog otiska te otiska resursa i materijala proizvoda i usluga IKT-a kako bi potrošači pri odabiru bili informirani; PODRŽAVA prijedlog Komisije da se predstavi inicijativa za kružni pristup elektroničkim uređajima najavljena u akcijskom planu za kružno gospodarstvo;
27. POTIČE Komisiju da utvrdi ili prilagodi postojeće zahtjeve za ekološki dizajn energetske učinkovite sustava IKT-a, električnih i elektroničkih uređaja kako bi se povećala ponovna uporabljivost, trajnost, mogućnost popravka i recikliranja, poboljšala jednostavnost ažuriranja, olakšalo vađenje i ponovna uporaba ključnih materijala iz elektroničkog otpada te ograničile opasne tvari; POTIČE Komisiju da istraži instrumente za promicanje takvih standarda i na međunarodnoj razini; POTIČE Komisiju na rasprave o uštedama sirovina upotrebom recikliranog materijala u proizvodima IKT-a; POZIVA Komisiju da do 2021. iznese prijedlog za poboljšanje mogućnosti popravka proizvoda IKT-a, uključujući ažuriranja softvera, kako je predviđeno u akcijskom planu za kružno gospodarstvo; PRIZNAJE da će prijelaz na mrežu 5G zahtijevati novu generaciju uređaja koji podržavaju 5G, te stoga NAGLAŠAVA potrebu za ambicioznim djelovanjem za prikupljanje i recikliranje dotrajalih ili zastarjelih uređaja;
28. POZIVA Komisiju na suradnju s relevantnim dionicima kako bi se zajednički razvila rješenja kojima će se bolje uzeti u obzir učinkovitost resursa, materijala i energije te kriteriji za mogućnost recikliranja, ponovne uporabe i popravka na kraju životnog vijeka tijekom brzih inovacijskih ciklusa u visokotehnološkim kategorijama proizvoda; u tom pogledu POZIVA Komisiju da razvije instrumente i poticaje u okviru inicijative za kružni pristup elektroničkim uređajima kako bi se uključila dinamika proaktivnih aktera na tržištu i da do kraja 2021. predstavi akcijski plan o tome kako znatno smanjiti količinu odbačenih proizvoda IKT-a do 2025.;

29. PRIZNAJE da je brzo uvođenje fiksnih gigabitnih mreža te brzo i učinkovito uvođenje tehnologije 5G i budućih generacija celularnih širokopolasnih mreža i infrastrukture ključno za dugoročnu konkurentnost europskog gospodarstva i provedbu usluga za povećanje održivosti; POTIČE države članice da razviju najbolje prakse za poticanje uvođenja novih elektroničkih komunikacijskih mreža, a posebno mreža vrlo velikog kapaciteta, sa smanjenim otiskom na okoliš u skladu s Preporukom Komisije (EU) 2020/1307 od 18. rujna 2020., te da pritom zajamče javno zdravlje bez usporavanja uvođenja mreže;
30. NAGLAŠAVA važnost jačanja potražnje za ekološki prihvatljivim proizvodima, uslugama i rješenjima IKT-a u javnoj nabavi uzimajući u obzir okolišne aspekte pri razmatranju tržišnih uvjeta jer će to pomoći širenju održivih digitalnih rješenja te POTIČE države članice da u potpunosti iskoriste zelenu javnu nabavu kako bi potaknule potražnju za svim vrstama proizvoda i usluga IKT-a na temelju najboljih praksi;

Primjena umjetne inteligencije u unapređenju zaštite okoliša

31. PRIZNAJE da primjena umjetne inteligencije može znatno doprinijeti postizanju ciljeva europskog zelenog plana i pomoći u uspostavljanju ravnoteže između interesa u području okoliša i klime i potrebe za jačanjem konkurentnosti; PODRŽAVA stajalište Komisije da bi se europski zakonodavni okvir o umjetnoj inteligenciji trebao temeljiti na pristupu koji se temelji na mogućnostima i rizicima; NAPOMINJE da su potrebne daljnje rasprave o takvom pristupu; NAGLAŠAVA da bi zaštita okoliša i klime također trebala biti prepoznata kao važna pitanja kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal europskog pristupa izvrsnosti i povjerenju u umjetnu inteligenciju za djelovanje u području klime i zaštite okoliša, pri čemu se treba usredotočiti i na moguće izravne i neizravne negativne učinke umjetne inteligencije na okoliš te istraživanje mjera za smanjenje tih učinaka; POTIČE države članice na razmjenu iskustva i stečenih znanja u kontekstu razvoja i primjene umjetne inteligencije u tom području te POZIVA Komisiju da iznese prijedloge kako se takva razmjena može olakšati;

32. POTIČE Komisiju da u ažuriranom koordiniranom planu naglasi visoku razinu socijalne i ekološke dobrobiti kao važnog načela umjetne inteligencije, kako je predloženo u Bijeloj knjizi o umjetnoj inteligenciji; NAGLAŠAVA da bi pri razvoju umjetne inteligencije trebalo što je ranije moguće uzeti u obzir rješavanje socijalnih i ekoloških izazova („održivost po konceptu”), na primjer razmatranjem primjene kombiniranih pristupa na temelju podataka i modela koji se manje oslanjaju na velike količine podataka;
33. ISTIČE da će za prikupljanje relevantnih podataka koji se odnose na strojeve i proizvode tijekom njihovog cijelog životnog ciklusa biti potrebno sve više uređaja povezanih na internet stvari kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal umjetne inteligencije; PRIZNAJE da takvi uređaji, posebno oni s kapacitetom računalstva na rubu mreže, imaju potencijal za smanjenje latencije, poboljšanje širine pojasa i ostvarivanje ušteda energije olakšavanjem prijenosa podataka; POZIVA Komisiju da dodatno ispita učinke rasta uređaja za internet stvari i prelaska na računalstvo na rubu mreže, istodobno osiguravajući da se kriterijima za ekološki dizajn takvih uređaja štite visoki standardi u pogledu trajnosti te učinkovitosti resursa, materijala i energije;

Jačanje potpore za istraživanja i inovacije

34. NAGLAŠAVA da bi se istraživačkom politikom EU-a i potporom za inovacije u okviru pristupa odgovornog istraživanja i inovacija trebalo doprinijeti provedbi ciljeva održivog razvoja; U tom kontekstu NAGLAŠAVA da novi okvirni program EU-a za istraživanja Obzor Europa treba doprinijeti oblikovanju digitalne i održive tranzicije, jačajući tako preobrazbu i transformacijska istraživanja;
35. NAGLAŠAVA da je jačanje istraživanja i inovacija ključno kako bi se podržao razvoj održivo osmišljenih informacijskih i komunikacijskih tehnologija, kao i upotreba i uključivanje digitalnih rješenja kojima se promiče održivost; ISTIČE potrebu da se u okviru programa Digitalna Europa i programa CEF2 u digitalnom sektoru podupiru inovacije i uvođenje digitalnih tehnologija, infrastruktura i usluga radi potpore ciljevima europskog zelenog plana;

36. POZIVA na uključivanje međudjelovanja održivosti i digitalizacije u tekući razvoj europskog istraživačkog prostora kako bi se analizirale buduće istraživačke potrebe i razvila strateška rješenja pojačanom razmjenom među relevantnim dionicima u znanstvenoj zajednici i izvan nje; POTIČE Komisiju da dodatno razvije Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) u kooperativnu zajednicu znanja i inovacija u području znanosti, industrije i društva;
37. NAGLAŠAVA potrebu za boljom suradnjom i razmjenom najboljih praksi u pogledu digitalnih rješenja za okoliš među državama članicama EU-a promicanjem digitalnih „ekosustava” diljem EU-a u skladu s prioritarnim područjima navedenima u programu Digitalna Europa; NAGLAŠAVA potrebu za ispitnim poligonima i eksperimentalnim prostorima za poticanje inovacija u području okoliša; POZIVA Komisiju i države članice da uspostave prekogranične pilot-projekte za uvođenje razvojnih digitalnih tehnologija za potporu kružnom gospodarstvu, ciljevima održivosti i učinkovitosti u poljoprivredi, mobilnosti, građevinarstvu, proizvodnji, energetici i drugim sektorima.
-